

Balvan u oku – 2. dio

15 October 2007

Dinno Kassalo je filmski autor koji je prilično dobro poznat bh. javnosti. U svojim dokumentarcima uglavnom je, uz karakterističan filmski izraz, obrađivao tabu teme iz oblasti zaštite okoline. Da je to radio veoma dobro svjedoče i brojne nagrade koje su njegovi filmovi "pokupili" na raznim (uglavnom inostranim) festivalima, a što ga svrstava u autore sa najviše dobijenih nagrada u svojoj matičnoj kući (BHT1).

Naravno, jasno je da nisu baš svi konzumenti zadovoljni njegovim filmovima, odnosno temama kojima se Kassalo bavi. Jedan od njegovih posljednjih radova "Trn u oku" tretira aktualnu problematiku (ne)izgradnje hidroelektrana u gornjem toku Neretve. Podsjećamo da je slovenačko-bosanska firma Intrade energija (potencijalni koncesionar projekta HES Gornja Neretva) podnijela prigovor Regulatornoj agenciji za komunikacije (RAK) protiv autora i emitera filma "Trn u oku" koji je u martu 2007. g. emitiran na BHT1. Prigovor se, između ostalog, uglavnom temelji na tvrdnji da pomenuti film nije u domenu dokumentarnog žanra već da se zapravo radi o igranom filmu u kojem je autor, zajedno sa "glumcima" (uèesnicima u filmu), svjesno i planski imao za cilj da napravi "tetu" firmi Intrade energija. Na osnovu tih navoda je ova firma od RAK-a zatražila mjere zabrane daljnjeg emitiranja filma od strane BHT1 kao i naknadu "tete" u iznosu od 250.000 KM. Nakon što je Regulatorna agencija za komunikacije odbacila ovu žalbu kao neosnovanu ova firma se odlučila da pokrene sudsku tužbu protiv emitera i autora filma.

Ovim putem nemamo namjeru da komentiramo sadržaj sudske tužbe jer je to posao nadležnih organa. Međutim, ne možemo da ne spomenemo ono što smo već istakli u svom prvobitnom komentaru (naslov: Balvan u oku) o ovom slučaju. Dakle, Intrade energija je u posljednje vrijeme poznata bh. javnosti kao firma koja je od Vlade FBiH po samoinicijativnoj ponudi zatražila koncesiono pravo za gradnju sistema hidroelektrana sa velikim branama na Gornjoj Neretvi. Obzirom da je taj zahtjev naišao na veliki otpor bh. javnosti koncesiono pravo za gradnju im još uvijek nije dodjeljeno, a po svim pokazateljima neće ni biti. To je vjerovatno najveći razlog zašto je ova firma za svoj poslovni neuspjeh pronašla krivce u emiteru i autoru filma "Trn u oku". Ne trebamo ovom prilikom detaljno podsjećati da je kampanja protiv izgradnje hidroelektrana na Gornjoj Neretvi vođena skoro cijele prošle godine (2006. g.) te da su sve osobe, koje se pojavljuju u filmu i čije su izjave prenijete faktografski, višestruko isticale svoje stavove putem raznih drugih medija i mnogo ranije. Pored toga, ovom problematikom su se tada veoma intenzivno bavili i mnogi drugi akteri civilnog društva, ali i vlasti. Međutim, u to vrijeme, kada je koncesija trebala da bude dodjeljena bukvalno "preko noći", to i nije bilo toliko važno. Danas, kada je očigledno da od (obežane) dodjele koncesije nema ništa i da je Intrade energija u međuvremenu ostala "zaboravljena" čisto je da se radi o potezu koji ima za cilj dobijanje ponovnog medijskog publiciteta kako bi se nanovo aktualizirali planovi za gradnju brana na Gornjoj Neretvi.